

БРОЙ И ЗАНЯТИЯ НА ЖИТЕЛИТЪ.

Споредъ изброеніето на 1864 броятъ на Черногорцитъ възлѣзва до 196,238 души, жены сѣ 96,339; т. е. по малко: 1) защото черногоркытъ раждатъ повече мъжки дѣца и 2), защото черногорець никога ся не жени вѣнъ отъ Чернѣ горѣ. Всѣхъ Черногорци сѣ отъ православно вѣроисповѣданіе, освѣнъ малцина нѣкои Католици що има въ новопридобытѣ область Кучи.

Войната е най главното занятіе на Черногорцытъ. Вѣченъ срамъ тому, който ся отрече да не иде въ походъ безъ очевиднѣ причинѣ, каквото е напримѣръ болѣсть, а за туй пакъ и голѣмъ почетъ на всичкытъ родъ, ако отъ него падне нѣкой на бой. Черногорцытъ ходятъ на войнѣ съ свое си оружіе и съ свои пригѣкменія; и ако стане нужда да ся бави за повече, жена му ще си има грѣжѣтъ да му доставя потребното.

Занаяты, почти никаквы ся неучатъ, защото считатъ за долне нѣщо и несѣгласно съ тѣхнытъ воинскый характеръ. Дрехытъ имъ гы правятъ женытъ, а тѣ ся купуватъ само фесове, и това дѣто има отъ горѣ на фесовѣтъ имъ като полумѣсець показвало, казватъ, *Зорѣ*, която е като народенъ символъ у тѣхъ. Шивачытъ, съпжницытъ, ковачытъ и оружарытъ сѣ повечето чужденци. А колкото за въ къщи що имъ трѣба тѣ ся го правятъ самы. Правятъ хубавы *чибучкы*, и приготвятъ много искусно месо за траеніе и особенино козіето, което ся продава въ Далмаціѣ и Италиѣ подъ име *castradina*.

Търговіята на черногорцытъ е ограничена само съ най-потребното; нейното срьдоточіе е Которъ и тукъ тамъ по Далмаціѣ, дѣто тѣ изваждатъ за проданъ рыбѣ, разны сортове месо, кожи, вѣнѣ, сыреніе, воскъ, картофы, бѣлъ лукъ и червенъ, единъ особенъ родъ дърво, което дава жьдѣ боѣ, наричана руевина, и която ся носи въ Триестъ, Венеціѣ и Марсилѣ, а купуватъ само соль, масло, вино и ракійкѣ, еще нѣкои потребности за дрехы, а скрyтомъ и баруть, защото явно да ся дава баруть на черногорцытъ е запрѣтено въ Австріѣ. Отъ 1851 има вече направены нѣколко мелницы за да ся правятъ черногорцытъ и самы баруть. Пары въ употребеніе у черногорцытъ сѣ повечето Австрійскы цванцы.

До 1852 години духовенството ся намѣрвало подъ непосредственното вѣдѣніе на владыкѣтъ, който съединявалъ въ себе си и духовникѣ и свѣтскѣтъ власть. Отъ тогазы на самъ въ Чернѣ горѣ ся има отдѣленъ Митрополитъ. Свѣтскы священники нѣма повече отъ 400, съ двама протопопа: има 11 мѣнастыря и три келіа. Свѣтското духовенство, както и другытъ жители, занимава ся такожде